

MAGYAR KÜRIR.

Nr. 22.

Indult Bétsből, Pénteken, Mártzius' 18-dikán, 1831.

B é t s.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Galanthai Gróf Eszterházy Miklós Ts. K. Kamarás Urat, és Buzini Gróf Keglevich Nep. János Ts. K. Kamarás Urat, Ns. Bars Vármegye Fő Ispányát Ts. K. valóságos belső titkos Tanácsosokká kegyelmesen kinevezni.

Ő Ts. K. Felsege méltóztatott Ts. Gyurian István Urat, a' Pesti Kir. Universitásban a' politikai tudományok és a' váltótörvény Professorát egész fizetésének meghagyásával kegyelmesen nyugodalomra bocsátni.

N a g y B r i t a n n i a.

London Mart. 2-ikán. Az öt nagy Udvaroknak Meghatalmazottjai Febr. 28-kán megint egy új és (a' mint az Anglus Courier állítja) fontos Protokollumot írtak alá, a' Belgiumi dolgok felett.

Márt. 1 napján az Alsó-Házban rendkívül népes és dugva telyes volt az Ülés. Lord Russellekkor terjeszté eleibe a' Háznak, a' Parlament reformációját érdeklő Ministerialis javallatot. A' Galleriákon sok Lordokat és más főembereket lehetett látni; alól a' szalában hely nem volt elég, és még a' Tagok közül is nem egy kettő (széke nem jutván) kénytelen volt állani. A' Galleriákra vágakozó nézők reggeli 9 órától fogva délutáni 5-ig a' Szála tornáztiban vára-

koztak az ajtóknak megnyitására; de akkor nagy része kénytelen volt hazatérni, mivel háromszorta több emberek gyűltek fel, mint a' mennyien a' karpadokra beférhetnek. — Midőn az Elölülő, Lord Russel nevét felkiáltaná, közönséges „halljuk! halljuk!” hangzott a' házban. Az Elölülő mondá egyszerűsmind, hogy azok a' Tagok, kik magokat nála ülőhelyért előre jelentették, de ezelőtt soha a' Házban meg nem jelentek és a' szükséges formalításoknak teljesítésével is adósok, magoknak tulajdonítsák, ha kívánságok meg nem adatathattak. — Lord Russel (Belső Minister) mindjárt elején beszédjének megjegyzette, hogy a' Parlament reformációjának azon javallatja, melyet ő most előfog terjeszteni, nem ő tőle magától való, hanem az Igazgatószéktől, kinek nevében szól. Azután elkezdett beszélni a' Parlamenti képviselőknek eredeti és általános voltáról; és a' mai időkra lejövén, reátért arra a' botránkoztató különösségre, hogy néhol most egy pusztla földhalom, vagy egy kőfal, vagy egy pusztla Párk a' Parlamentbe Képviselőket küld, ellenben népes gazdag és virágzó Városoknak nints jussa Kóveteket küldeni a' Parlamentbe. Hasonló botránkoztató a' módja a' mostani Választásnak, és az a' megvesztegetés, mi nélkül esni nem szokott. Az igazság, az okosság, a' szükség és a' Po-

litika felszóval kívánják a' reformatiot. (halljuk!) Azonközben érzették a' Ministerek, hogy egy félig meddig való javítása a' képviseletnek, semmi sikerű lenne, és a' Thronusnak állandóságot, a' Parlamentnek erőt és az Ország-
nak megelegetést nem szerezhette. (lár-
más tetszés). Annak a' reformatiónak,
mellyet a' Ministerek érett megfontolás
után és egy akarattal feltesznek tanátso-
latban, fő pontjai ezek lennének: Min-
den polgárnak, ki évenként 10 f. ster-
ling Adót (100 pengő forintot, — a' mi
Angliában nem sok) fizet, Választó-jus-
sa légyen. A' kik helyben nem laknak,
jöllehet az ott fekvő házaiktól vagy bir-
tokaiktól a' 10 f. st. adót fizetik, a' Vá-
lasztásból (az olyan helyeken) kirekeszt-
tetnek. A' Követküldésnek jussa az apró
's pusztá faluktól vétetessék el, és az
ezáltal megüresedett jussoknak egy ik
r é s z e maradjon üressen, különben is
meg kell vallani, hogy a' Ház tagjainak
száma a' kellemetlenségig nagy (nevetés,
az Oppositio részéről); annakokáért jö-
vendőben kissébb légyen a' Tagok szá-
ma, és a' kik most tsak azért választat-
ják el magokat Parlamenti Képviselővé,
hogy a' módiból ki ne maradjanak 's
„Parlament tagja“ nevet viselhesse-
nek, de azomban idegen Országokban
kószálnak és soha a' Házban meg nem
jelennek (oh, oh!) — mindazok jöven-
dőben kirekesztve maradjanak. Más r é-
s z e a' megüresedett jussoknak osztattas-
sék ki hét nagy városoknak (Man-
chester, Birmingham, Leeds. Green-
vich, Sheffield, Wolverhampton, és Sun-
derland) kik két követeket küldjenek,
és husz más városoknak (Brighton,
Cheltenham 's a. t.) kik egy Köve-
tet küldjenek. A' Megyék közzül a'
nagyok (számszerént 27-en) ezentúl ket-
tővel több Képviselőket küldjenek a' Par-
laméntbe, mint eddig szoktak. London

városa még 8 Követeket választhasson.
Wight Sziget is küldjön egyet. — A'
választóknak neveit a' Kösség tisztjei éven-
ként laistromba írják, és minden eszten-
dőben Dec. 1 napján a' Laistromot kö-
zönségessé tegyék; úgyhogy a' Választó-
táskor jövendőben tsak annak kell vé-
gire járni, hogy a' Választó ugyan azon
személy é', ki a' Laistromban felírva áll,
és hogy szavát adta e' már vagy nem.
(Tetszés) A' szavazás több különböző
helyeken essék *) hogy 2 nap alatt vé-
ge lehessen; és a' Választó 15 (ánglus)
mértföldnél meszszebb utazni ne tartoz-
zék. — Skotziában, hol a' Képvisel-
let még hibásabb mint Angliában, több
néptelenj Megyék egyesíttessenek egy
Megyévé és akkor a' többi megmarad-
dandó 22 Megyékkel, egy egy Követet
küldjenek. A' választók ugyan azok lé-
gyenek mint Angliában. — Irlandiá-
ban is választójussal birjon; valaki 10 f.
st. adót fizet. De Limerik, Belfast
és Waterford, népesebb megyék min-
denik egy egy Követtel többet küldjön.
— Beszédjét Lord Russel a' Ministe-
rium tzéljai tisztaságának erősítésével vé-
gezte, és hogy a' Ház, ha e' javallott
rendszabást jóvá hagyja, megmutatja a'
Világnak, hogy Tagjai mind olyan férj-
fiak, kik a' néppel kezet fogva egyebet
az Ország javánál és nyugalmánál eszek-
ben nem forgatnak. (nem tetszés). —
Inglis, Smith, Twiss, és Gower
Urak a' javaslott Reformatiónak ellene
's mellette hosszú beszédeket tartottak.
Az Ülés 1 óraker éjfélt után eloszlott.

A' Mart. 2 ki Ülésben majd 2 óráig
éjfélt után, és a' Mart. 3-diki Ülésben
majd 3 óráig éjfélt után folyt e' tárgy-

*) Nem úgy mint eddig, mindenkor a' Me-
gye fővárosában, hová a' Választó gyak-
ran nagy költséggel jutott.

nak Vítatása. Peel Ur és barátjai keményen ellene szegeztek magokat a' reformationnak. — Mart. 4-kén a' többi szőlők között Wynn Ur is (ki akkor nap reggel a' Kabinétnél kilépett, és Hadititoknoki hivatalát letette) hosszú és erős beszédet mondott a' Bill ellen; a' mi annnyival inkább, szembetűnő vala, mivel a' Ministerek az előtt úgy írták le a' javasolt Reformatio planumát, mint a' Kabinét tagjainak egy akarattal végzett elhatározását.

Londonban kételkednek felőle, hogy a' Parlament reformatioját illető Bill, a' mostani Parlament Házaiban keresztül menjen. Egyébaránt az Anglus Ujság-velek tüzesen pártját fogják a' Ministerium gondolatjának; egyedül a' Morning-Herald nézi azt veszedelmes újításnak. A' Times azt a' tanácsot adja a' Ministereknek, hogy fel tett tőljoktól eltántorítottatni magokat ne engedjék, és ha a' Parlament nem akarna a' reformációban megegyezni, apelláljanak az Országra, oszlassák el a' mostani Parlamentet, és hívjanak újat egybe, bizonyosok lehetnek a' győzedelemben. — Mások azt hiszik, hogy a' Ministerium nem fogja hagyni ennyire menni a' dolgot, és ha a' Parlament erőssen ellene szegzi magát a' reformationnak, lép a' kormányról. Melly esetben a' reformationnak ellensége (Wellington, Peel's a't.) jutnának ismét az igazgatáshoz.

O l a s z O r s z á g.

Róma Mart. 5-kén. A' városban tökéletes tsendesség uralkodik. A' Pápa katonái (mintegy 1000-en) Civita-Castellanában fekszenek, a' Pártosok Otricoli mellett állanak rendetlen csoportokban. Seregenként jönnek sietve elő a' szomszéd városokból a' polgárok fegyverkezve, a' hazának, és a'

Szent Széknek védelmezésére a' zenebonáskodó pártosok ellen.

A' Diario di Roma írja: „A' Szent Atya Mart. 5-kén residentiaját a' Vatikánból által tette a' Quirinali palotába. E' maga elegendően megtízfolja azon hamis hírt, hogy Ő Szentsege a' Fő várost elakarná hagyni.

Ferrara Mart. 8 kán. A' Szent Széktől kinevezett Pro-legatus Asquini Ur az Igazgatást kezébe vette, mindazáltal megtartotta maga mellett, mint Tanácsosokat, a' Ferrarai Ideigleni Kormányzéseknek tagjait is. — A' Bolognai ideigleni Kormányzések, az Austriai Seregek közeledésének hírére, a' városból elfutott Forliba, és hihetően meg sem áll Anconaig. Magával viszi a' közönséges levéltárakat, a' Kaszszakát, és a' fogoly Benvenuti Kardinált.

B u r k u s O r s z á g.

A' Poseni Ujság ezt írja: „General Uminski, (a' hajdani Varsói Nagyherczegségnek szolgálatjában), ki egy törvényszéki ítéletnek következtében négy esztendei rabságra büntetett, és ezt a' rabságot a' Glogaui várban töltötte, Ő Fgétől a' Királytól azt a' kedvezést kérte, hogy szabad légyen néki időről időre a' Poseni Nagyherczegségben fekvő jószágait és gazdaságát személyesen megtekinteni; melly kérését a' Király abból a' nagylelkűségből, hogy szabadságának elvesztésével (mint Status rabja) ne szenvedje egyszersmind gazdagságának is megromlását, kegyesen megadta. Bizonyos környülállások azonban szükségessé tévők ennek az engedelemnek felfüggesztését darab időre. Ekkor Uminski a' mult Eszt. Oct. 15-kén Ő Felségéhez egy Előterjesztést küldött fel, mellyben a' többek között ezt mondja: „Felséged

méltóztatott nékem, abból a' bizodalomból; mellynek én egész megtisztelését és egész tekötelezését érzem, olyan kedvezéseket engedni, mellyek külömben a' Status-foglyok eránt szokásban nintsenek; és én élnék e' vissza azokkal? Nem, Felség, egy olyan viselet sokkal alábbvaló mint sem hozzá férhetne egy férjfiúhoz, ki betsületét legdrágább örökségének nézi, a' nélkül, hogy önn szemeiben tárgyává ne legyen az utáságnak." — Illyen erős fogadásokra, egy olyan karú 's rangú embertől mint General Uminski, természetesen minden kétségnek és gyanúnak el kellett enyészni, — és még is Febr. 17-kén fogságából elszökött, (s most a' Lengyel táborban van.)

L e n g y e l O r s z á g.

Milosna Mart. 5-kén. (Az Orosz főhadiszállásról) A' Visztulának kiengedése és megáradása lehetlenné tette az Orosz tábornak a' keresztül menetelt rajta, és Feldmarsal Diebits még most is megakadályoztatva látja magát hadi Operatioinak általtevésében a' Visztula tulsó partjára. A' tábor Prága előtt és körülte felszik. General Geismar a' felgyújtott és megégetett külső Várost elfoglalta; a' híd véget 5000 Lengyelek 15 ágyúkkal őrzik.

A' Lengyel tábor állapotja, több tsalhatatlan jegyekből ítélve, igen kritikus; a' Febr. 19, 20, 24 és 25-iki véres ütközetek nagyon megritkították. Veszteségét holtakban és sebesebben, magok a' Lengyelek 15,000 emberre tészik. Vezérjeik között kevés egyetértés látszik uralkodni. General Skrzyneczki nek Fővezérre lett emeltetése a' vénebb Generalokban irigységet támasztott, és General Chlopiczki, vett sebe miá, többé nem szolgálhat. Az úgy nevezett Nem-

zeti gárdának Organizatioja sehogy sem akar menni; és a' Lengyel paraszt, ha más módott a' fegyveres előállásnak kikerülésére nem talál, készebb megszökni és elfutni, mint fegyvert fogni. A' kik előállanak is, nagy szükségét látnak fegyverben, 's puskájok nints. — Modlin várából egy Lengyel tiszt általjött az Orosz szolgálathban, kinck szava szerint a' Lengyel Őrizet ama várban hat Bataillonokból áll.

Mart. 5 kán a' Lengyelek ideküldték Oberstl. Mihelsky Urat, mint béke-alkust a' Feldmarsalhoz, ki ötet az Elő-öröknél fogadta. Küldetésének valóságos tzélja a' volt, hogy Feldmarsalt bizonyos feltételekkel megkínálja, mellyek alatt a' Lengyelek készek a' fegyvert letenni, de Gróf Diebits azzal a' válaszzsal botsátotta vissza a' lengyel tisztet, hogy tsupán és egyedül a' feltételletlen maga-megadásról lehet szó.

A' déli Vajdaságokban a' mult hónapnak utolsó napjaiban a' Lengyelek szélesen kiterjeszkedtek könnyű seregeikkel és a' Zamoski vár. őrizetnek egy részével, és egészen a' Bug vizéig kirtsaptak. General Kreutz őszvegyűjté Seregeit Krasnostavnál, és ott várta egy (segítségére siető) Orosz Osztály-seregnék megérkezését, mellynek oda mentével az Insurgensek hátra vonultak Zamosk felé.

Feldmarsal Diebits a' közelebbi napokban a' tábornak egy részével külömböző mozdulásokat tétetett, mellyeknek tzélja gyanithatóképpen az ellenségnek elámitása és megsalása, általmene telünk pontjának választása felől. Így p. o. General Witt Macejovice felé indult lovas seregevel, ellenben General Rosen. Sierok felé eredt mozgásba. De ezek szerint a' főhadi szállásnak is mozdulni kellene Milosnaból más

helyre. (Más úton jött tudósítások szerint, meg is mozdult, és az Orosz fő hadi szállás Mart. 6 ikán Garvolinban volt.) — Feldmarsal Gróf Diebits a' Tsászártól Lengyel Országnek Fő kormányozójává kinevezetett, és már adott is ki némely rendelkezést ez új hivatalának erejeszerént, melyekben a' Vajdaságoknak belső igazgatását a' régi lábra visszaállíttatni parantsolja.

Lengyel határszél Mart. 7-kén. (a' Burkus Status Ujságból) Minden fegyverfogható férjfiaknak az Országban — vagy is inkább az Orzágnak az Oroszoktól még el nem foglaltatott részében — Mart. 3 ikán meg kellett esküdni, hogy a' hazát utolsó tsepp véreig oltalmazza. De ezen esküvésnek teljesítését nagyon kétségessé teszik azon sok szökdösések, melyeket hallunk az emberekről, midőn elő kellene állaniok. — Az élelemfélék igen megdrágultak Varsóban, a' buzának vékáját 8 Rhénes tallérral fizetik. A' földes Uraktól erővel is elveszik a' gabonát, vagy zabot 's szénát a' mit nálok találnak, a' tábor számára. — A' Litvaniai határnál a' Krakuzok sok helyen kezdik magokat mutogatni, és a' kisded Orosz tsapatokat háborgatni. Kolno Városkában Mart. 2 ikán 200 lovas Krakuzok az Orosz magazinból a' kenyeret és zabot elvitték és a' Kolnoi 'Sidókat kirablották; a' magazint őrző Oroszok (150 ember) gyengék valának nékiek ellentállani, és szoros Quarreeban, szüntelen való tüzelés alatt, hátra vonultak, de azután (a' Krakuzoknak eltávozásával) Kolnot ismét visszafoglalták. — Novgorodban is reáültöttek a' Krakuzok az Oroszokra, de egy pár ágyúlovás őket tsak hamar megfutamtatta. — General Frikken intézeteket teve ezeknek az alkalmatlan embereknek körül kerítése és elfogására.

Varsó Mart. 7-kén. (Ugyar azon Ujságból) Az Országgyűlés Mart. 4-kén egy Proclamatiot botsátott ki a' Nemzethez, mellyben hirdetteti a' Nemzet Képviseleinek azon erős magá eltökéllését, hogy ők el nem oszlanak, hanem még abban az esetben is, ha kéntelen lenne az Országgyűlés darab időre a' Pő várost elhagyni, a' Haza sorsát ébren őrizni meg nem szűnnek. — A' Visztula jobb partján Varsó szomszédságában néma tsend uralkodik. Az Orosz főhadi szállásról Oberster Riel mint békealkus Modlin várába küldetett, hogy a' várnak általadattatását kívánja. De a' várvezér nem mel felelt. Az a' híre, hogy az Orosz Seregek Pulavy felé útban vannak. Gróf Diebits főhadiszállása Garvolinban vagyon. — Az Igazgatószerék, hogy a' Generalissimussal szakadatlan közösülésben lehessen Senator Gróf Bninski Urat meghatalmazott Biztosává kinevezte a' táborhoz. Oberster Gróf Miecelski Mart. 3-dikán az Orosz táborba küldetett mint békealkus Gróf Diebitshez, hogy a' foglyoknak költsönös kiváltásával az Orosz vezért megkínálja, vagy a' mint mások beszélik fegyvernyugvást kérjen. — General Chlopiczki sebje annyira elmérgesedett, hogy gyógyulását 7—8 hétnél hamarabb várni nem lehet. Illyen környülállások között Krakóba kívánja magát vitetni. *) — A' posta Lublinból, (honnét az Oroszok kihajtatnak) ismét rendesen jár. A' fő Posta-Igazgatás hirdetteti, hogy Krakóba, ezen túl a' rendes postán kívül, naponként egy rendkívülvaló lovas posta is járni fog.

*) Krakói tudósítások szerént Mart. 11-kéről, General Chlopiczki már ott fekszik Krakóban.

A' Varsói Status-Ujság így szól: „Soha sem volt különben Varsó városa szükiben az Orvosoknak és Seb-Orvosoknak, sőt sokszor magok Doctoraink sokallották a' mennyien vannak, és magát mindenik Orvos- és Seb Orvos-Doctornak tituláltatta. Imé tehát felszólítjuk őket a' Haza nevében, hogy jelentsek magokat Lazaretumokban, hol a' megsebesítettek fájdalomosan sohajtoznak a' Segítség után; felszólítjuk őket; még pedig többé nem a' Lengyel Nemzetnek, hanem az emberiségnek nevében szólítjuk. Nintsenek ugyan ott képzelődésbeli betegek, kik egy pillantatos látogatásért vagy egy furtsa fetsegésért aranyakat fizessenek, de ott feküsznek a' Házának oltalmazói, kiket megtartani annyi, mint a' Nemzet háládatosságát megérdemlenni. Mi nem hiszszük azt a' városban repkedő gonosz hírt, hogy sok Doctorok azzal a' kifogással takarodznak, hogy ők Orvos- és nem Seb Orvos-Doctorok. Addig is munkások leszünk benne, hogy a' fővárosban lévő Seb-Orvosoknak tellyes laistromát készíthessük és nyomtatva kiadhassuk, hogy kiki meggyőződhessek felőle, hogy rajtunk nem mulik az Atyjokat, férjeket vagy testvérjeket sirató familiák aggodásának megnyugtása.

Legújabb tudósítások.

A' Burkus Status Ujság közli Varsói Ujságból Martz. 8 dikáról: „Osztályos Gen. Dwerniczky megtudta, hogy Orosz General Kreuz kényszerítvén a' Visztulán vissza menni Koszeniczánál, délnek Pulavi felé vonja magát vissza (melly Varsótól dél felé 15, 17, mértföldnyire esik) 's ehez képest utánna eredt Martz. 1-ső napján 's Pulavinál által ment, és ezt elfoglalta. Próbálták az Oroszok Pula-

vit vissza nyerni; de holtakban 100 embert és 50 lovat vesztvén el, visszahúzták magokat Kurow és onnan Markusow felé. A' Lengyelek ezeket is elvették 's ott négy ágyút nyertek, az utolsó helyen 80 Oroszt elfogtak.“

Kreuz Gen. Lublinon keresztül hátrált, Gen. Dwerniczky utánna, 's ezen várost is elfoglalván az ellenséget tovább üzte.

A' Lengyel Kurír írja Mártz. 10-kén Varsóból, hogy az Orosz seregek fő hadi szállása ezen a' napon Zelechovban volt, mely Varsótól 12 mföldre esik délnek Lublin felé.

A' Burkus Status Ujság szerint egy Orosz seregosztály Plocknál áll, de a' Visztula jege nem elég vastag, hogy azon az általmenetelt megpróbálhatná.

Német alföldi Királyság.

A' Nemzeti Gyűlésnek Mart. 2-diki Ülésében a' Finantz-Minister egy törvényjavallatot nyújtott elő, mellyben kéri, hogy 12,000,000 for. Költsönnek felvételére hatalmaztassék meg. Robaulx Urnak azon kérdésére, hogy mi indítja a' Ministert e' javallatnak illyvetlen tevésére? ezt felelte a' Minister: „Nem egyéb mint a' környülállások, mellyek között vagyunk. A' háború Európában elkerülhetetlen. Mindenütt tesszik a' nagy készületeket, szedik a' katonákat, gyűjtik a' tábort. 'sa' t.

Frantzia Ország.

A' Moniteur Mart. 8 káról, így szól: „Egy tegnapi Journal azt állítja, hogy a' hír, melly a' napnak folytatában a' Lengyeleknek egy nagy győzelméről Párisban elterjedt, magából a' Királyi Palotából jő. Ez az állítás egyáltalában alap nélkül való.

Gróf St. Aulaire Rómába Frantzia Követté kineveztetett; Vice-Admiral Gróf Verhuel Berlinbe mégyen mint rendkívül való Követ, és Gróf Rumigny, (ki eddig Münchenben volt) a' Svájtz Szövetséghez.

Mart. 2-ikán estveli 7 óra tájban néhány száz emberek, nagyobb részént napszámosok egy hármásszínű zászlóval a' Királyi palotához menvén, „kenyere-t vagy munkát!” kiáltoztak. A' Nemzeti Gárda egyszeriben talpra állott, és noha már 3 órakor a' rend és tsend vizs-zatérne, a' történet mindazáltal egész Párist fellármázta. Eleinte azt gondolták, hogy a' dolog valami politikai tzelú mozgásnak munkája, de — a' mint a' későbbi nyomozásokból megtetszett, — alatta semmi nem feküdt. A' kenyere-t vagy munkát! kiáltozó embereknek nagy része ittas és részeg volt.

Egy Kir. Rendelés Febr. 19-kéről, (de a' mellyet a' Frantzia Journalok tsak most közlenek) a' Lovasságot a' Frantzia tábornál ekképpen organizálatja: „A' Lovasság ereje áll 50 regementekből, úgymint 18 Linea-lovas regementekből, (ezek a' 12 dragonyos és 6 Uhlanus regementek) 20 könnyű lovas regementekből, (ezek a' 14 vadász és 6 huszár regementek) és 12 Tartalék lovas regementekből (ezek a' 2 Karabinos és 10 vasas regementek. Mindenik lovas regementnek 6 Svadronja van. — Öszveséggel az 50 regementekben 5250 Tisztek és 57,550 köz-emberek vannak. Ló 7650 a' tiszteké, és 49,950 a' köz embereké. —

M a g y a r O r s z á g .

Budán Mártz. 9 dikén meghalálo-zott Nagy Mélt. Báró Miháldi Splény József Ur, Ts. K. Kamarás, belső Titkos Tanácsos, és a' Magyar Sz. Korona

Örzője, hosszas betegeskedése után életének 88-dik évében.

Pestén egy felszóllítás jött ki a' Magyar Nemzethez, mellyet némelly buzgó hazafiak 's Literatorok adtak ki azon nemes tzelből; hogy elhunyt Kisfaludy Károlynak, ki a' nemzeti nyelv gyarapítása 's literaturánk megkedveltetése körül fáradozó bajnokok számában egyik vala a' legszerentsébbek közül, erdemeihez illő márvány emlék emeltessek. — Még minkeelőtte ezen felszóllítás megjelent volna, Arad Vármegyéből már ket száz forintot küldöttek ugyan e' végre némelly nemes indulatú buzgó Hazafiak.

Két út nyílik ezen emlék' felállítá-sának elősegelésére. Egyik az Arad' nemes példajaként, a' szabad adakozás, mellyre a' nagy Elhunytnak minden tisztelőji felszóllítatnak 's kéretnek, hogy a' magok' körében ezen valóban nemzeti ügyet mindenkép előmozdí-tani ne terheltessenek. Kik szívesek lesznek az adakozásokat elfogadni, méltóztassanak a' segélők' neveiket, rangjok' jegyzékével 's a' begyűlt pénzzel — melly Méltóságos Gróf Károlyi György' pénztárában fog letéetni — Pestre, a' nevezett Mélt. Gróf titoknokához Táblabíró Bártfay Lászlóhoz biztos alkalom által beküldeni. Kötelességeknek fogják tartani, az alólírtak minden fél-évben az újságlevelek által a' közönséget az áldozattevők' neveivel buzdításúl és hála' jeléül megismertetni. Az emlék' rajzolatja rézre metszve meg fog jelenni az 1852-diki Aurórában; 's felemeltetése' helyéről — mihelyt az meg lesz határozva — valamint magának a' munkának, mellyet hazánk' elismert to-hetségű művésze Ferenczy István vállalt magára, haladásáról és költségeiről az adakozók koronként tudósíttatnak.

Második út ezen nemes tzelra az Elhunynak munkájira való előfizetés. T. i. tömérdek költségeket kívánván egy illy, szabad ég alatt állandó nagynemű emlék, az aláírtak megfontolván barátjok' írói nagy hírét és popularitását, ezeknek kiadásából annál nagyobb, az emlék' felállítását segélendő, hasznot reménylenek: mivel az előfizetők tzelunk' mind annyi előmozdító-jának fognak tekintetni. A' gyűjtemény ezen tzim alatt:

K i s f a l u d y K á r o l y'
minden munkáji

tíz kötetben, életét, verseit, komoly drámájit és vígjátékait novellájit, elbeszéléseit 's némelly vegyes írásait fogja magában foglalni, 's a' költő képével lesz ékesítve.

A' kiadás nagyobb 12-edrétben, ízléssel és tsinnal fog ajánlkozni, minden kötet 180—200 lapot tölteni, 's az egész három osztályban megjelenni úgy, hogy az első három kötetből álló, haladék nélkül ez idei pesti medárd-napi vásárban — a' második, hasonlókép három kötet, novemberi — a' harmadik, négy kötetnyi osztály okvetetlen jövő évi mártziusi vásárban lesz a' részvevők' kezeiben.

Nyomt. p. Velin p.

Az egészre az előfizetés 6 f. — C. 9 f. — Cp.
Egy egy osztályra 3 f. 20 kr. 3 f. 30 kr.
Egyes kötetekre — 50 kr. 1 f. 15 —

Előfizethetni minden hiteles könyv-árosnál az országban. De legbiztosabb

reményünk az, hogy az Elhunynak számos rokonai, barátjai és tisztelőji mind annyi ügyészei lesznek ezen előfizetésnek. A' bekerülő pénzt ismét Bártfay Lászlóhoz, vagy Eggenberger úrhoz, mint ebben megbízott középponti könyv-ároshoz beküldetni kerjük.

Ajánljuk a' nemzetünk' ditsőségét tárgyazó szándékot polgártásaink' hazafiúi buzgóságába, melly egyedül, képes azt megérlelni és létre hozni.

Pesten, Jan. 25-dik. 1851.

A' Kisfaludy Károly' emlékére és munkáji kiadására ügyelő társaság:

Bajza, ügyvéd. — Bártfay László, Táblabíró. — Bugát Pál, Kir. Egyetembéli Professor. — Forgó György, Ns. Pest Vármegye Főorvosa. — Helmechzy Mihály, Táblabíró. — Schedel Ferentz, Dr. 's a' pesti orvosi kar tagja. — Stettner György, Táblabíró. — Szalay Inre, Kir. Egyetemi Theol. Prof. — Vörösmarty, ügyvéd. — Walltherr László, Táblab. 's a' Mélt. Gróf Károlyi Nemzetség' levéltárnoka.

A' pénz folyamata Mártzius' 17-dikén;
közép ár:

A' Státus' 5p. Centes Obligátzióji 85 5/8
Az 1820-béli sorsosok, 154
Az 1821-béli hasonlók, 111 1/2
Bétsvárosa 2 1/2 p. Centes Bankó Obligátzióji, 41 1/2 for. keltek, mind Conv.
A' Bank-Aktziák keltek 948 5/10 for. ton.
Conv. Pénzben.

A' mai postával küldjük Árva Vármegye Mappáját a' Temesvári, Károlyfejevári, Debreczeni, és N. Várad, N. Bányai, Szathmári, Szigeti, és Zilahi Tsomókban, a' szokott mód szerint, posta pe-tsét alatt.

Igazítás: a' 21 szám. 160 lev. 1 sor. e' helyett megszáporításokat, olv. megszorításokat.

Szerkesztető és Kiadó Márton József, Professor. (Landstrasse Nro 273.)

Nyomatató: Nemes Haykui Antal. (Obero Bäcker-Strasse Nro 755.)